Melano.hu
A Közép-európaiak magazinja
Published on *Melano.hu* (https://www.melano.hu)

A függetlenség, melyet nem a Télapó hozott

Létrehozás: 12/05/2014 - 23:01
Szerző: Melano
[1]
Északi rokonainknál a gyermekek nem csak a csizmát teszik ki az ablakba, hanem két, kék-fehér színű gyertyát is, így megemlékezve a finn függetlenség kikiáltásáról.
Kapcsolódó cikkek:
(M)ilyenek a finnek? [2]
A finneknél a szaunában kezdődik a karácsony [3]
Emléktáblát avatott a finn mezőgazdasági miniszter Iszkaszentgyörgyön [4]

1919 óta ünneplik meg a függetlenség napját ("Itsenäisyyspäivä"), így a finnek számára kétszeresen is kedves a tél első hónapjának e jeles dátuma.

Svéd, majd orosz fennhatóság
Finnország a XII. századtól 1809-ig állt svéd fennhatóság alatt, majd a Napóleoni-háborúk alatt I. Sándor orosz cár (1801-1825) autonóm nagyhercegségként Oroszországhoz csatolta. Az oroszok nyelvrokonainknál nem gyakoroltak olyan elnyomást, mint Lengyelországban, sőt ellenkezőleg, az orosz cárok – a svéd gazdasági és kulturális befolyást ellensúlyozandó – támogatták a finn nemzeti ébredést.

I. Sándor cár „Legyetek finnek” című kiáltványa mellett jelzi az ország különállásának elismerését a tény, hogy a cári nagyhercegek olyan liberális reformokat engedélyeztek Finnországban, melyekről hazájukban hallani sem akartak. Az orosz uralom időszaka alatt indultak az első finn nyelvű lapok; alakult meg a Finn Irodalmi Társaság; alapították az első finn nyelvű tanítóintézetet vagy vezették be a finn márkát. E fejlődés támogatója, sokszor kezdeményezője II. Sándor cár volt, akit északi rokonaink napjainkban is „Finnország jótevőjének” tartanak, és akinek a szobra megtekinthető Helsinki főterén, az evangélikus székesegyház előtt. Persze az autonóm parlamentarizmus és a cári jóindulat ellenére a finnek is, mint minden európai nép a 19. század derekától, teljes önállóságra vágyott.

Az első világháború alatt telt be a pohár
A nemzeti függetlenség vágyát csak tovább fokozta, hogy II. Miklós cár – szakítva elődei politikájával – fel akarta számolni az ország autonómiáját: az orosz lett a kötelező nyelv; az ortodox egyház emelkedett az államvallás rangjára és finn fiatalokat soroztak be a cári hadseregbe. Tiltakozásul északi rokonaink önkéntesként vettek részt az első világháborúban a központi hatalmak (elsősorban Németország) seregeiben.

A függetlenség kinyilvánítására a külpolitika kedvező fordulata teremtette meg a lehetőséget: a cári Oroszország háborús verességét és a szocialista forradalom zűrzavarát kihasználva deklarálta 1917. december 6-án a finn törvényhozás az ország függetlenségét. Bár a függetlenség aktusát egy rövid, de véres polgárháború követte, a szabadságukat a finnek megőrizték és 1939-1940 telén a Szovjetunióval szembeni önvédelmi háborúban azt is bebizonyították, hogy e függetlenégért harcolni is készek!

Gyertyák és elnöki fogadás
Nézzük, miképp ünneplik e napot nyelvrokonaink! A függetlenség napjának megünneplése reggel a Tähtitorni-dombnál kezdődik, ahol felvonják a finn nemzeti lobogót. A zászlófelvonást a hagyományos istentisztelet követi, melyet a székesegyházban tartanak és melyen a köztársasági elnök is részt vesz minden évben. A hadsereg díszszemléjét hivatásos és tartalékos katonák szolgáltatják.

Az este nyitányát jelentik az ablakokban hat órakor megjelenő kék-fehér színű gyertyák. E szokásnak két története is van: az egyik szerint az orosz elnyomás ellen tiltakozva a finn himnusz szerzőjének, Johan Ludvig Runebergnek a születésnapján gyújtottak először gyertyát. A másik történet szerint így jeleztek a Németországba készülő önkénteseknek, hogy az adott házban védve lesznek az orosz sorozó tisztektől.

Az ünnep fénypontja az elnöki fogadás, melyre a finn közélet notabilitásai is meghívást kapnak, de jelen vannak neves sportolók és a téli háború veteránjai is. A fogadásról élő közvetítést sugároz a televízió és ez az egyik legnézettebb műsor, hiszen minden évben két millió embert ültet le a képernyők elé. A jótékonysági szervezetek gondolnak a hányatatott sorsúakra is és a Hakaniemi térre várják őket ételosztással és közös ünnepséggel. A finn társadalomban alapvetőnek számító szociális lojalitásra ez is jó példa. Ezen a napon mi is ünnepeljünk együtt északi rokonainkkal!

Tags:
Finnország [5]
Panoráma:
Európai Unió [6]

Forrás webcím: https://www.melano.hu/a_fuggetlenseg_melyet_nem_a_telapo_hozott

Hivatkozások
[1] https://www.melano.hu/sites/default/files/articles/finnish-flag_1644_0.jpg
[2] https://www.melano.hu/milyenek_a_finnek
[3] https://www.melano.hu/a_finneknel_a_szaunaban_kezdodik_a_karacsony
[4] https://www.melano.hu/emlektablat_avatott_a_finn_mezogazdasagi_miniszter_iszkaszentgyorgyon
[5] https://www.melano.hu/tags/finnorszag
[6] https://www.melano.hu/panorama/europai_unio